



## Torv och elcertifikat

---

### Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens förslag (prop. 2003/04:42) om att elproduktion som sker med användning av torv i godkända kraftvärmeverk skall vara elcertifikatsberättigande. Förslaget är ett direkt svar på den begäran som riksdagen, på utskottets förslag, framförde våren 2003. Skälen för utskottets ståndpunkt att torv bör berättiga till elcertifikat är miljömässiga. Om torv inte skulle vara certifikatberättigande skulle torven som bränsle i kraftvärmeverken komma att konkurreras ut av kol. Effekten av en ökad kolanvändning blir ökade miljöstörande utsläpp. I en reservation (m, fp, mp) avvisas regeringens förslag, med hänvisning till att torv är ett fossilt, koldioxidmitterande bränsle.

Även regeringens förslag om att elleverantörerna skall åläggas att till Energimyndigheten anmäla den ersättning de tar ut av mindre elförbrukare för att hantera kvotplikten åt dem samt att dessa ersättningar skall offentliggöras tillstyrks av utskottet. Enligt vad utskottet erfarit kan de avgifter elleverantörerna tar ut variera relativt kraftigt. Utskottet utgår från att det inom ramen för ett uppdrag som Energimyndigheten givits skall gå att få ett underlag för en analys av om konsumenternas ersättningar till elleverantörerna ligger på en rimlig nivå. I en reservation (m, fp) avvisas regeringens förslag. I en annan reservation (kd), där regeringens förslag tillstyrks, argumenteras för att riksdagen skall anmoda regeringen att ge Konsumentverket i uppdrag att tillse hur elfakturer skall kunna göras begripliga för konsumenterna.

Utskottet avstyrker också ett par motionsyrkanden om en utökning av kretsen av elintensiva industrier som omfattas av undantaget från kvotplikten. Ställningstagande i denna fråga bör anstå till översynen av elcertifikatssystemet, som skall ske i samband med kontrollstationen för klimatpolitiken senare under år 2004. I en reservation (kd) förordas att kretsen av elintensiva industrier skall utökas med växthusnäringen och smidesföretagen. Slutligen avstyrks motionsyrkanden rörande kvotnivåer och kvotpliktsavgifter i elcertifikatssystemet. Utskottet kan inte se någon anledning att nu göra några ändringar i dessa båda hänseenden. Båda områdena omfattas av Energimyndighetens uppdrag, som skall redovisas i två omgångar senare under år 2004. I en reservation (mp) följs yrkandena upp.

# Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	4
Redogörelse för ärendet.....	6
Ärendet och dess beredning.....	6
Bakgrund.....	6
Propositionens huvudsakliga innehåll.....	7
Utskottets överväganden.....	8
Torv som certifikatberättigande bränsle.....	8
Propositionen.....	8
Motionerna.....	11
Vissa kompletterande uppgifter.....	13
Tidigare riksdagsbehandling.....	13
EG-kommissionens beslut.....	13
Uppdrag till Statens energimyndighet.....	14
Uppdrag till Naturvårdsverket.....	15
Utskottets ställningstagande.....	15
Information om elleverantörernas ersättningar, m.m.....	16
Propositionen.....	16
Motionerna.....	17
Vissa kompletterande uppgifter.....	18
Utskottets ställningstagande.....	18
Elintensiv industri.....	19
Propositionen.....	19
Motionerna.....	19
Vissa kompletterande uppgifter.....	20
Översyn av elcertifikatssystemet.....	20
Kontrollstationen för klimatpolitiken.....	20
Effekter på den energiintensiva industrins konkurrenskraft av klimatpolitiska beslut.....	20
Skattenedsättningskommitténs betänkande.....	21
Utskottets ställningstagande.....	21
Kvotens utveckling över tiden.....	21
Propositionen.....	22
Motionen.....	23
Vissa kompletterande uppgifter.....	23
Tidigare riksdagsbehandling.....	23
Energimyndighetens uppdrag.....	24
Utskottets ställningstagande.....	25
Reservationer.....	26
1. Torv som certifikatberättigande bränsle, punkt 1 (m, fp, mp).....	26
2. Information om elleverantörernas ersättningar, m.m., punkt 2 (m, fp).....	27
3. Information om elleverantörernas ersättningar, m.m., punkt 2 (kd).....	27
4. Elintensiv industri, punkt 3 (kd).....	28
5. Kvotens utveckling över tiden, punkt 4 (mp).....	29
Särskilda yttranden.....	31

1. Information om elleverantörernas ersättningar, m.m., punkt 2 (m, fp).....	31
2. Elintensiv industri, punkt 3 (m, fp).....	31
3. Kvotens utveckling över tiden, punkt 4 (m, fp).....	31
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	32
Propositionen.....	32
Följdmotioner.....	32
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2003.....	33
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag.....	34

# Utskottets förslag till riksdagsbeslut

## 1. **Torv som certifikatberättigande bränsle**

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat såvitt avser 1 kap. 1 och 2 §§ och 2 kap. 1 a och 5 §§. Därmed bifaller riksdagen proposition 2003/04:42 i denna del och avslår motionerna 2003/04:N8, 2003/04:N9 yrkandena 1 i denna del och 2, 2003/04:N10 och 2003/04:N11.

*Reservation 1 (m, fp, mp)*

## 2. **Information om elleverantörernas ersättningar, m.m.**

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat i den mån det inte omfattas av utskottets förslag i det föregående. Därmed bifaller riksdagen proposition 2003/04:42 i denna del och avslår motionerna 2003/04:N7 yrkande 1 och 2003/04:N9 yrkande 1 i denna del.

*Reservation 2 (m, fp)*

*Reservation 3 (kd)*

## 3. **Elintensiv industri**

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sk401 yrkande 4 och 2003/04:N7 yrkande 2.

*Reservation 4 (kd)*

## 4. **Kvotens utveckling över tiden**

Riksdagen avslår motion 2003/04:N319 yrkandena 2 och 3.

*Reservation 5 (mp)*

Stockholm den 3 februari 2004

På näringsutskottets vägnar

*Marie Granlund*

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Marie Granlund (s), Per Bill (m)<sup>1</sup>, Ingegerd Saarinen (mp), Nils-Göran Holmqvist (s), Eva Flyborg (fp)<sup>2</sup>, Sylvia Lindgren (s), Ann-Marie Fagerström (s), Maria Larsson (kd), Lennart Beijer (v), Karl Gustav Abramsson (s), Ulla Löfgren (m)<sup>3</sup>, Carina Adolfsson Elgestam (s), Åsa Torstensson (c), Anne Ludvigsson (s), Anne-Marie Pålsson (m)<sup>4</sup>, Lars Johansson (s) och Nyamko Sabuni (fp)<sup>5</sup>.

<sup>1</sup>Deltar ej under punkt 3 och 4

<sup>2</sup>Deltar ej under punkt 3 och 4

<sup>3</sup>Deltar ej under punkt 3 och 4

<sup>4</sup>Deltar ej under punkt 3 och 4

<sup>5</sup>Deltar ej under punkt 3 och 4

# Redogörelse för ärendet

## Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlas

*dels* proposition 2003/04:42 om torv och elcertifikat,

*dels* fem motioner som väckts med anledning av propositionen,

*dels* två motioner från allmänna motionstiden.

Upplysningar och synpunkter i ärendet har inför utskottet lämnats av företrädare för smidesföretagen. Vidare har skrivelser inkommit från bl.a. Karlshamns kommun och företaget Karlshamns AB.

## Bakgrund

Riksdagen beslöt våren 2003 att ett elcertifikatssystem skulle införas den 1 maj 2003 (prop. 2002/03:40, bet. 2002/03:NU6). Enligt systemet skall den som producerar förnybar el kostnadsfritt tilldelas elcertifikat av staten. Samtidigt ålades elanvändarna en skyldighet att förvärva elcertifikat i förhållande till elförbrukningen (kvotplikt). Eftersom det blir ekonomiskt fördelaktigt att förvärva elcertifikat uppstår en marknad där elcertifikaten åsätts ett pris. Inkomsterna från försäljningen av elcertifikaten skall täcka merkostnaderna för produktion av förnybar el. Utskottet såg positivt på elcertifikatssystemet och ansåg att det skulle komma att skapa möjligheter för en fortsatt utbyggnad av elproduktionen från förnybara energikällor, samtidigt som det skulle stimulera en marknadynamik som främjar kostnadseffektivitet och teknikutveckling. Enligt utskottets uppfattning fanns det behov av en kraftfull satsning på att främja investeringar i elproduktion från förnybara energikällor. Elcertifikatssystemet förväntades komma att ge långsiktiga och stabila förutsättningar så att investeringar i förnybar elproduktion genomförs. I en reservation (m, fp, kd) avvisades regeringens förslag.

När det gällde den konkreta utformningen av elcertifikatssystemet föreslog utskottet några förändringar i förhållande till förslaget i propositionen. En gällde kvotpliktens omfattning, varvid utskottet föreslog vissa utökningar och förtydliganden vad avser de industrigrenar inom den elintensiva industrin som regeringen hade föreslagit skulle undantas från kvotplikt. Utskottet förordade att även träskiveindustrin skulle undantas och att vissa förtydliganden skulle göras avseende vilka näringsgrenar som bör avses med de i elcertifikatslagen angivna industrigrenarna cementindustri och gruvindustri. Riksdagen följde utskottet.

Riksdagen beslöt vidare, i enlighet med regeringens förslag, att el producerad med användning av vindkraft, solenergi, vågenergi, geotermisk energi, biobränslen och viss vattenkraft skall utgöra certifikatberättigande elproduk-

tion. När det gällde torv uttalade riksdagen, på utskottets förslag, att även detta bränsle bör berättiga till elcertifikat. I sitt ställningstagande anförde utskottet följande:

Utskottet har övervägt frågan om huruvida torv skall vara berättigat till elcertifikat och kommit till slutsatsen att torv bör berättiga till elcertifikat. Skälen för denna slutsats är miljömässiga. Om torv inte blir certifikatberättigande kommer torven som bränsle i kraftvärmeverken att konkurreras ut av kol. Effekten av en ökad kolanvändning blir ökade miljöstörande utsläpp. Enligt utskottets bedömning föreligger ingen risk för att torv skall tränga ut användningen av bibränslen, eftersom torv inte utgör något alternativ till bibränslen. Alternativet till torv är som nämnts ökad kolanvändning.

EG-kommissionen har, som tidigare redovisats, nyligen gjort bedömningen att elcertifikatssystemet – med den uppläggning som anges i propositionen – är förenligt med EG-fördraget. Om torv skall vara certifikatberättigande krävs en förnyad prövning av kommissionen. Enligt utskottets mening bör regeringen omgående göra en anmälan härom till kommissionen. Därefter bör regeringen – senast hösten 2003 i budgetpropositionen för år 2004 – återkomma till riksdagen med förslag om att torv skall utgöra elcertifikatsberättigande bränsle.

Riksdagen bör genom ett tillkännagivande anmoda regeringen att vidta åtgärder i enlighet med vad utskottet anför.

I reservationer (mp) framfördes synpunkter på utformningen av olika delar av elcertifikatssystemet och lämnades förslag till förändringar.

## Propositionens huvudsakliga innehåll

Propositionen innehåller förslag till ändringar i lagen (2003:113) om elcertifikat. Förslaget innebär att torv blir ett certifikatberättigande bränsle när den används för elproduktion i kraftvärmeverk. Vidare innebär förslaget att elleverantörerna fortlöpande, till tillsynsmyndigheten, skall anmäla den ersättning de tar ut för att hantera kvotplikten åt elanvändare som förbrukar mindre än 50 000 kilowattimmar el per år. Myndigheten skall offentliggöra information om de ersättningar som elleverantörerna tillämpar. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2004.

# Utskottets överväganden

## Torv som certifikatberättigande bränsle

### Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör anta regeringens förslag om att elproduktion som sker med användning av torv i godkända kraftvärmeverk skall vara elcertifikatsberättigande. Förslaget är ett direkt svar på den begäran som riksdagen, på utskottets förslag, framförde våren 2003. Jämför reservation 1 (m, fp, mp).

### Propositionen

Regeringen föreslår, som redovisats, att elproduktion som sker med användning av torv i godkända kraftvärmeverk skall vara certifikatberättigande. Riksdagens tillkännagivande våren 2003 rörande torv som elcertifikatsberättigande bränsle innebär att det finns en politisk majoritet för att torv skall omfattas av certifikatssystemet, konstaterar regeringen.

Några remissinstanser har avstyrkt förslaget, uppger regeringen. Svenska naturskyddsföreningen har särskilt pekat på att syftet med elcertifikatssystemet åsidosätts om torven blir ett certifikatberättigande bränsle. Som framgår av det följande anser regeringen att det finns starka skäl som talar för att torven inte bör inordnas under begreppet förnybar energikälla. Detta ställningstagande leder i sin tur till att systemet, genom det nu aktuella förslaget, kommer att få två syften – dels att främja produktion av el med användning av förnybara energikällor, dels att främja produktion av el med användning av torv. Elcertifikatssystemets huvudsakliga ändamål skall dock även fortsättningsvis vara att främja produktion av el med användning av förnybara energikällor.

Enligt utskottets bedömning våren 2003 finns det ingen risk för att torv skall tränga ut användningen av biobränslen, eftersom torven inte utgör något alternativ till sådana bränslen, påpekar regeringen. Bland remissinstanserna finns det olika synpunkter på konkurrensen mellan dessa bränslen. Användningen av torv och biobränslen i kraftvärmeverk regleras på olika sätt, bl.a. genom de villkor som uppställs för tillstånd till verksamheten. Innehavare av anläggningar som fått investeringsstöd enligt 1997 års energipolitiska program har förbundit sig att under minst fem år använda biobränslen i en omfattning som motsvarar minst 70 % av den totala bränsleförbrukningen. Regeringen delar utskottets bedömning att det inte finns risk för att torven tränger ut biobränslen som certifikatberättigande bränslen. Om det ändå skulle visa sig att torven tränger ut biobränslen ur elcertifikatssystemet finns det, enligt re-



geringens uppfattning, anledning att på nytt överväga torvens roll i elcertifikatssystemet. Regeringen avser att noga följa utvecklingen och vid behov återkomma till riksdagen.

Svenska gruvföreningen har i sitt remissvar pekat på att konkurrensen kan snedvridas om torv, men inte sorterat avfall, skall vara ett certifikatberättigande bränsle i fjärrvärmeanläggningar som producerar både värme och el. Regeringen konstaterade våren 2003 i propositionen med förslaget om lag om elcertifikat att synen på vilka bibränslen som är godtagbara i elcertifikatssystemet kan förändras över tiden. I propositionen om ett samhälle med giftfria och resurssnåla kretslopp (prop. 2002/03:117) redogjorde regeringen för inriktningen på avfallspolitiken och ansåg att det är viktigt att möjligheterna till elproduktion övervägs vid förbränning av avfall. Vid beredningen av EG-kommissionens förslag till direktiv om främjande av kraftvärme är denna bedömning utgångspunkt vad avser alla bränslen. Regeringen har vidare beslutat om tillsättande av en särskild utredare (kammarrättslagman Curt Rispe) med uppgift att lämna förslag till hur en skatt på avfall som förbränns lagtekniskt kan utformas (dir. 2003:96). Utredningsarbetet skall vara avslutat senast den 31 december 2004. Ett delbetänkande skall lämnas senast den 30 juni 2004. Då avfallsbränslena har ett väsentligt lägre marknadspris än torv bedömer regeringen att avfallsbränslenas konkurrenskraft kommer att bestå, även om torv blir ett certifikatberättigande bränsle. Regeringen avser att noga följa utvecklingen, så att möjligheterna till elproduktion övervägs och används vid förbränning av avfall.

Hur torvbränsle kan klassificeras har betydelse inte bara för hur elcertifikatlagens ändamål skall definieras utan även för var torven skall behandlas i lagen. Vid bedömningen av dessa frågor är Europaparlamentets och rådets direktiv (2001/77/EG) om främjande av elproduktion från förnybara energikällor på den inre marknaden för el, det s.k. RES-direktivet, och Torvutredningens slutsatser i betänkandet Uthållig användning av torv (SOU 2002:100) viktiga utgångspunkter. RES-direktivet upptar inte torv i definitionen av vad som är förnybara energikällor. Torvutredningen konstaterade bl.a. att torv i flertalet internationella energisammanhang betraktas som ett fossilt bränsle, eller i vart fall inräknas den inte uttryckligen bland förnybara bränslen eller bibränslen. Enligt Naturvårdsverket kan energitorv i allt väsentligt likställas med fossila bränslen, och verket ser positivt på förslaget att inte inordna torven under begreppet förnybar energikälla i lagen om elcertifikat. Ändamålet med lagen om elcertifikat är att främja produktion av elektricitet med användning av förnybara energikällor (1 kap. 1 §). I lagen (2 kap. 1 §) anges de förnybara energikällor som, när de används vid elproduktion i en godkänd anläggning, berättigar anläggningens innehavare att tilldelas elcertifikat enligt följande: vindkraft, solenergi, vågenergi, geotermisk energi och biobränslen. Vattenkraften regleras särskilt i lagen (2 kap. 2–3 §§). Lagens avgränsning är förenlig med RES-direktivets definition av förnybara energikällor. Regeringen anser att det finns starka skäl för att torven inte bör likställas med och därmed inordnas under begreppet förnybar energikälla,

såsom det avgränsats i lagen om elcertifikat. Utskottets ställningstagande våren 2003 indikerar dessutom att avsikten inte varit att klassificeringsmässigt likställa torv med biobränslen, framhåller regeringen.

Att inordna torven i elcertifikatssystemet, så att produktion av el med användning av torv kommer att vara certifikatberättigande, innebär, som tidigare nämnts, att lagen kommer att få två ändamål – att främja produktion av elektricitet dels med användning av förnybara energikällor, dels med användning av torv. Detta bör återspeglas i ändamålsparagrafen, genom att torven omnämns redan där. Den el som produceras med användning av förnybara energikällor har i samma paragraf fått beteckningen förnybar el. Begreppet återfinns även i andra bestämmelser i lagen, liksom i lagen (2003:437) om ursprungsgarantier avseende förnybar el. Att av lagtekniska skäl använda begreppet förnybar el även för sådan el som producerats med användning av torv bedöms vara acceptabelt, varför begreppet inte bör ändras eller kompletteras i lagen om elcertifikat. Däremot bör definitionen i lagen om elcertifikat förtydligas (1 kap. 2 § 1) genom att explicit ange de förnybara energikällor som avses i lagen, nämligen vindkraft, solenergi, vågenergi, geotermisk energi samt biobränslen och vattenkraft.

En ny bestämmelse som anger förutsättningarna för att tilldelas elcertifikat vid elproduktion som sker med användning av torv bör vidare tas in i lagen (2 kap. 1 a §). Den användning av torvbränsle som utskottet har ansett skall vara certifikatberättigande äger rum i kraftvärmeverk. Den föreslagna, nya bestämmelsen stadgar att innehavaren av ett godkänt kraftvärmeverk där el produceras med användning av torv skall vara berättigad att tilldelas elcertifikat. Vid förbränning av torv utgår ingen energi- eller koldioxidskatt, men däremot svavelskatt. Riksskatteverket har i sitt remissyttrande pekat på risken att företag kan komma att betrakta torven som ett biobränsle i skattemässigt hänseende. De skäl som anförts bedöms dock på ett tillräckligt tydligt sätt klargöra att torven inte skall likställas med biobränslen, såvitt avser lagen om elcertifikat.

Lagen om ursprungsgarantier avseende förnybar el, som innebar ett genomförande i svensk lagstiftning av det tidigare nämnda RES-direktivet och som trädde i kraft den 1 oktober 2003, innehåller bestämmelser om en rätt för elproducenter att få s.k. ursprungsgarantier för el som producerats med användning av förnybara energikällor (förnybar el). Dessa bestämmelser bygger i viss utsträckning på lagen om elcertifikat. Torv omfattas inte av RES-direktivet och följaktligen är torv inte heller en sådan energikälla som omfattas av den förstnämnda lagens bestämmelser. Att föra in torven som ett certifikatberättigande bränsle innebär enligt regeringen inga komplikationer som bör föranleda förslag till ändringar i lagen om ursprungsgarantier avseende förnybar el.

Syftet med det nyssnämnda RES-direktivet är bl.a. att främja en ökning av de förnybara energikällornas bidrag till elproduktionen på den inre marknaden för el. Medlemsstaterna skall vidta lämpliga åtgärder för att främja en sådan ökning i enlighet med vägledande nationella mål, som för Sveriges del be-

stämmts som en ökning med 10 TWh från 2002 års nivå till år 2010 (prop. 2001/02:143, bet. 2001/02:NU17). EG-kommissionen har gjort bedömningen att elcertifikatssystemet är förenligt med EG-fördraget. Om torv skall vara certifikatberättigande krävs ett godkännande av kommissionen. Den föreslagna ändringen anmäldes av regeringen i juli 2003 för prövning av kommissionen. Eftersom torven inte skall inordnas under begreppet förnybara energikällor i lagen om elcertifikat, betonade regeringen bl.a. de miljöfördelar som uppstår genom att samtliga kraftvärmeanläggningar som kommer att använda torv uppfyller de kriterier för högeffektiv kraftvärme som för närvarande diskuteras inom EU.

## Motionerna

Förslaget om att torv skall bli ett elcertifikatsberättigande bränsle avvisas i fyra motioner.

I motion 2003/04:N9 (m) föreslås dels att propositionen skall avslås, dels att riksdagen skall göra ett tillkännagivande om behovet av en översyn av skyddet för våtmarker vid torvbrytning. Motionärerna erinrar om att Moderata samlingspartiet motsatte sig införandet av systemet med elcertifikat av olika skäl. Argumenten har inte försvagats anser motionärerna och menar att systemet med elcertifikat bör avskaffas.

Givet att elcertifikatssystemet existerar anser de dock att det är viktigt att den elproduktion som är berättigad till elcertifikat är sådan som det på någon miljömässig grund kan hävdas bör gynnas av staten. Detta är inte fallet med torv, anför motionärerna. De motsätter sig därför att torv blir ett certifikatberättigande bränsle när den används för elproduktion i kraftvärmeverk. Vid förbränning av torv avges koldioxid på motsvarande sätt som vid eldning med andra bränslen. Biobränslen förnyas kontinuerligt, varför det kan hävdas att förbränning av biobränslen är koldioxidneutralt, dvs. att upptaget av koldioxid vid nybildning av biologiskt material motsvarar koldioxidutsläppen vid förbränning, vilket dock inte gäller för torv eftersom torv nybildas i mycket långsam takt, säger motionärerna vidare.

Den viktigaste negativa miljöeffekten som följer med användning av torv som bränsle är dock de skador som torvtäkt innebär, påpekar motionärerna. Våtmarker kan vara känsliga miljöer av stor ekologisk betydelse, säger motionärerna och anser att en avvägning alltid måste göras mellan miljövärden och andra samhällsmål. Torvtäkt kan och bör tillåtas efter sedvanlig miljöprövning, men det finns ingen anledning att subventionera ett bränsle som inte har några uppenbara miljöfördelar framför t.ex. fossila bränslen, anför motionärerna och erinrar om att Naturvårdsverket har framfört att skyddet av våtmarker vid torvbrytning kan behöva stärkas. De anser att regeringen – i stället för att i praktiken subventionera miljöförstöring – bör utreda om så är fallet.

Även i motion 2003/04:N10 (fp) föreslås att riksdagen skall avslå regeringens förslag att torv skall bli ett certifikatberättigande bränsle när den används för elproduktion i kraftvärmeverk. Folkpartiet var kritiskt till elcertifikatssystemet när det infördes, erinrar motionärerna om. De anser att systemet är administrativt krångligt och kostnaderna höga. Att köpa certifikat är inget fritt val och ger inte automatiskt grön el, anför motionärerna. De menar att systemet inte heller innebär någon lösning på klimatproblemen. Regeringen föreslår att även torv skall inkluderas i elcertifikatssystemet, trots att den tillstår att torv inte är en förnybar energikälla, säger motionärerna. Enligt deras mening luckrar detta upp syftet med elcertifikatssystemet. Torv klassificeras i FN:s klimatpanel som ett fossilt, koldioxidemitterande bränsle, konstateras det. Till skillnad från andra fossila bränslen som gas, olja och kol förnyas visserligen torv, men förnyelsen tar minst 200 år. En övergång från andra fossila bränslen till torvförbränning kommer därför inte att minska mängden koldioxid i atmosfären inom överskådlig tid, anför motionärerna. De anser att torvutvinning dessutom helt ödelägger den ursprungliga naturmiljön i områden där det finns många sällsynta och hotade arter. Motionärerna ser därför inget skäl till att främja ytterligare brytning av torv genom att inkludera torvförbränning i elcertifikatssystemet.

I motion 2003/04:N8 (v) begärs ett tillkännagivande om att torv inte bör ingå i systemet för elcertifikat, med hänvisning till att torv enligt Kyotoprotokollet är klassificerat som fossilt bränsle. Torv förnyas i mycket långsam takt, vilket leder till att känsliga landskap och ekosystem rubbas och att den biologiska mångfalden riskerar att utarmas, anför motionärerna. De anser att om torv skall berättiga till elcertifikat ger detta en signal om att torv är en miljövänlig energikälla och att det därmed finns en stor risk för att brytningen av torv ökar. Då torveldning bidrar kraftigt till påverkan på klimatet är torv enligt såväl Kyotoprotokollet som EU och FN:s klimatpanel klassificerat som ett fossilt bränsle, säger motionärerna. De konstaterar att denna definition tillämpas även i det föreslagna systemet avseende handel med utsläppsrätter. Motionärerna noterar att torven står för 2 % av Sveriges samlade växthusgasutsläpp, samtidigt som den bidrar till endast 0,5 % av energitillförseln. Utsläppen av koldioxid från torveldning är större per energienhet än för de bränslen som vanligen klassificeras som fossila, säger motionärerna. De erinrar om att Sverige har varit starkt drivande i klimatarbetet inom EU och internationellt och anser att om de riktlinjer för en hållbar klimatpolitik som beslutats genom ett internationellt engagemang inte följs hamnar Sverige i en situation där trovärdigheten kan ifrågasättas.

Slutligen föreslås även i motion 2003/04:N11 (mp) ett tillkännagivande om att torv inte bör ingå i systemet för elcertifikat. Torv bedöms av EU, FN:s klimatpanel och internationella energiorganet IEA som jämställt med fossila bränslen, säger motionären. Koldioxidutsläpp från torv räknas därför med i den utsläppsstatistik som redovisas till EU och enligt klimatkonventionen. Torv är inte koldioxidneutralt, utan varje terawattimme torv som eldas ger ett utsläpp av ca 386 000 ton, vilket är högre än för olja, stenkol och

brunkol, anför motionären. Hon menar att även om det skulle finnas argument för att klassificera torv som förnybart eller miljövänligt är det inte en fråga som bör beslutas av ett nationellt parlament. Inom EU:s handel med utsläppsätter från år 2005 är det sannolikt att torveldning kommer att kräva utsläppsätter, påpekar motionären vidare. Hon anser att det är inkonsekvent att genom elcertifikaten gynna samma utsläpp som handeln med utsläppsätter syftar till att hålla nere. Nationella särregler hindrar också certifikatshandel över gränserna när den införs i andra länder, säger motionären. Hon hänvisar till att importen, enligt Torvutredningens betänkande (SOU 2002:100), svarade för ca 20 % av användningen av torv år 2001 och finner det egendomligt att svenska elkonsumenter skall betala för en verksamhet som leder till naturförstörelse i Estland och Vitryssland och till ökade utsläpp av koldioxid i Sverige. Torvens utsläpp kan, enligt Torvutredningens uppgifter, uppskattas till ca 1,4 miljoner ton koldioxid år 2001, motsvarande 2 % av de totala växt-husgasutsläppen, vartill kommer utsläpp av metan och dikväveoxid samt utsläpp från maskiner, transporter och beredning, uppger motionären. Hon säger att torven under 20 års tid har erhållit stora direkta och indirekta subventioner och att befrielse från koldioxidskatt och energiskatt har varit en förutsättning för att torv skall kunna brytas. Att nu ge torven ytterligare en ekonomisk förmån är minst sagt omotiverat, anför motionären avslutningsvis.

## **Vissa kompletterande uppgifter**

### *Tidigare riksdagsbehandling*

Regeringens förslag om att torv skall vara elcertifikatsberättigande är, som tidigare redovisats, ett direkt svar på riksdagens beställning våren 2003 (bet. 2002/03:NU6). Företrädarna för Moderata samlingspartiet, Folkpartiet och Kristdemokraterna, som i en gemensam reservation hade yrkat avslag på förslaget om införande av ett elcertifikatssystem, avstod från att delta i beslutet om vilken elproduktion som skall vara certifikatberättigande. I en reservation (mp) anfördes att torv inte bör vara certifikatberättigande; reservanten konstaterade att det rör sig om ett fossilt bränsle, som enligt OECD, internationella energiorganet IEA, EU och FN:s klimatpanel (IPCC) avger koldioxid vid förbränning. Dessutom innebär torvtäkter ofta att stora naturvärden förstörs, anförde reservanten.

### *EG-kommissionens beslut*

EG-kommissionen har, som nämnts, tidigare gjort bedömningen att elcertifikatssystemet i sin nuvarande utformning är förenligt med EG-fördraget. Kommissionens beslut innebär att den förmån som tilldelas producenter av s.k. grön el genom försäljning av elcertifikat på marknaden inte anses utgöra statligt stöd. Garantipriset, som finns tillgängligt som ett alternativ för producenter av grön el, anses, enligt kommissionen, utgöra statligt stöd till dessa producenter när det utnyttjas men vara förenligt med EG-fördraget.

När det gäller förslaget om att torv skall vara elcertifikatsberättigande anmälde regeringen detta för prövning till EG-kommissionen i juli 2003. Kommissionen meddelade sitt beslut den 20 november 2003, efter det att regeringen avlämnat den nu aktuella propositionen. Beslutet innebär att åtgärden delvis inte utgör stöd och delvis utgör stöd som är förenligt med artikel 87.3 c i EG-fördraget, eftersom det uppfyller villkoren i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till skydd för miljön. Kommissionen anser att stödet uppfyller de allmänna villkoren av följande skäl:

Enligt de svenska myndigheterna är stödet till elproduktion i kraftvärmeverk som använder torv, främst i kombination med andra bränslen, nödvändigt för att hindra att användningen av kol ökar i kraftvärmeverken. Dessutom har de svenska myndigheterna visat att även med ett relativt högt beräknat marknadspris på el och med det högsta garanterade priset för certifikat, kommer producenterna inte att överkompenseras i förhållande till sina merkostnader för produktionen efter avdrag för inkomsterna av värmeförsäljningen.

Det garanterade priset täcker högst 46 % av merkostnaderna under det första året. Dessutom sänks den genomsnittliga stödnivån linjärt under en period på fem år och stämmer därför överens med artikel 45 i riktlinjerna.

### *Uppdrag till Statens energimyndighet*

Regeringen gav i december 2003 i uppdrag till Energimyndigheten att göra en översyn av elcertifikatssystemet. Uppdraget skall redovisas i två etapper, varvid den första etappen som särskilt omfattar torv, den elintensiva industrin och kvotpliktsavgiftens utformning skall redovisas senast den 1 maj 2004. Uppdragets övriga delar (etapp 2) skall slutredovisas senast den 1 november 2004.

En del av Energimyndighetens uppdrag avser en allmän översikt av elcertifikatssystemet (etapp 2). Enligt uppdraget bör Energimyndigheten redovisa en första översikt av hur väl elcertifikatssystemet uppfyller de fastlagda målen för systemet. I det fall brister identifieras bör förslag lämnas på förändringar som gör systemet mer ändamålsenligt. Redovisningen bör ge en beskrivning av utvecklingen under det första året systemet varit i drift – vad som har fungerat väl och vad som fungerat mindre väl i systemet. Redovisningen bör vidare innehålla en bedömning av hur systemet inverkat på berörda aktörers agerande vad avser nyinvesteringar och kapacitetsökningar m.m.

Vidare bör Energimyndigheten redovisa statistik för den förnybara elproduktionen under kvotåret 2003 (etapp 2). Statistiken bör bl.a. innehålla sammanställningar av den befintliga förnybara elproduktionskapaciteten, uppdelad på kraftslag. För biobränsleddade kraftvärmeverk bör använda biobränslen redovisas. Uppgifter från tidigare år bör inkluderas för att möjliggöra jämförelser av variationer mellan år, t.ex. vad avser nederbörd och temperatur. Energimyndigheten bör vidare redovisa en prognos för den möjliga förnybara elproduktionskapaciteten fram till år 2012. Bedömningar av faktisk och planerad utbyggnad bör redovisas liksom en bedömning av produktionskostnaderna för olika kraftslag som är berättigade till elcertifikat. Vidare bör göras en bedömning av de framtida produktionskostnaderna i

relation till den prognostiserade elprisutvecklingen. Redovisningen bör också omfatta uppgifter om hur stor andel av den totala elförbrukningen som den från kvotplikt undantagna elintensiva industrin står för, uppdelad på relevanta industribranscher.

Beträffande torvens roll inom elcertifikatssystemet (etapp 1) sägs det att det i översynen bör ingå att värdera både effekterna för elcertifikatssystemet och för kvotnivåerna av att torv blir ett certifikatberättigande bränsle. Energimyndigheten bör analysera vilken nivå på torvanvändning som kan vara rimlig att anta när kvotnivåerna för år 2005 och framåt skall fastställas. Energimyndigheten bör vidare belysa om det finns mer ändamålsenliga sätt att främja användningen av torv som bränsle i det svenska energisystemet.

I anslutning till regeringens uppdrag till Energimyndigheten om översyn av elcertifikatssystemet kan nämnas att det pågår diskussioner mellan Näringsdepartementet och det norska Olje- og Energidepartementet kring förutsättningarna för ett gemensamt svensk-norskt elcertifikatssystem.

### *Uppdrag till Naturvårdsverket*

I anslutning till yrkandet i motion 2003/04:N9 (m) om behovet av en översyn av skyddet för våtmarker vid torvbrytning kan nämnas att Naturvårdsverket i sitt regleringsbrev för år 2004 getts i uppdrag att, i samråd med Skogsstyrelsen, Jordbruksverket och Riksantikvarieämbetet, ta fram en nationell strategi för skydd och skötsel av våtmarker och sumpskogar. Uppdraget skall genomföras efter samråd med länsstyrelserna och övriga berörda myndigheter och redovisas till regeringen senast den 1 oktober 2005.

### **Utskottets ställningstagande**

Regeringens förslag om att elproduktion som sker med användning av torv i godkända kraftvärmeverk skall vara elcertifikatsberättigande är ett direkt svar på den begäran som riksdagen, på utskottets förslag, gjorde våren 2003. Skälen för utskottets ståndpunkt att torv bör berättiga till elcertifikat är, som tidigare redovisats, miljömässiga. Om torv inte skulle vara certifikatberättigande skulle torven som bränsle i kraftvärmeverken komma att konkurreras ut av kol. Effekten av en ökad kolanvändning blir ökade miljöstörande utsläpp. Enligt utskottets bedömning föreligger ingen risk för att torv skall tränga ut användningen av bibränslen, eftersom torv inte utgör något alternativ till bibränslen. Alternativet till torv är, som nämnts, ökad kolanvändning.

I några motioner avvisas regeringens förslag om att torv skall vara elcertifikatsberättigande, med hänvisning till olika miljöskäl. Utskottet vill härvid erinra om att, som nyss nämnts, bevekelsegrunderna för utskottets ställningstagande för ett år sedan var miljömässiga. Någon ny information eller några nya synpunkter som skulle motivera ett annat ställningstagande kan utskottet inte se att motionärerna anför.

Utskottet vill också erinra om att Energimyndighetens uppdrag särskilt omfattar en utvärdering av torvens roll inom elcertifikatssystemet. I denna del av uppdraget, som skall redovisas redan den 1 maj 2004, ingår, som nämnts, bl.a. att värdera effekterna av att torv blir ett certifikatberättigande bränsle och att belysa om det finns mer ändamålsenliga sätt att främja användningen av torv som bränsle i det svenska energisystemet. När det gäller frågan om skyddet av våtmarker vill utskottet hänvisa till det tidigare omnämnda uppdraget till Naturvårdsverket att ta fram en nationell strategi på området.

Med det anförda tillstyrker utskottet propositionen i berörd del och avstyrker de här aktuella motionerna i motsvarande delar.

## Information om elleverantörernas ersättningar, m.m.

### Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör anta regeringens förslag om att elleverantörerna skall åläggas att till Energimyndigheten anmäla den ersättning de tar ut av mindre elförbrukare för att hantera kvotplikten åt dem samt att dessa ersättningar skall offentliggöras. Enligt vad utskottet erfarit kan de avgifter elleverantörerna tar ut variera relativt kraftigt. Utskottet utgår från att det inom ramen för ett uppdrag som Energimyndigheten givits skall gå att få ett underlag för en analys av om konsumenternas ersättningar till elleverantörerna ligger på en rimlig nivå. Jämför reservationerna 2 (m, fp) och 3 (kd) samt särskilt yttrande 1 (m, fp).

### Propositionen

Regeringen föreslår att elleverantörerna fortlöpande till tillsynsmyndigheten (Energimyndigheten) skall anmäla den ersättning de tar ut för att hantera kvotplikten åt elanvändare som förbrukar mindre än 50 000 kilowattimmar el per år. Energimyndigheten skall offentliggöra de ersättningar som elleverantörerna tillämpar.

Att kunna jämföra priser och andra villkor är viktigt på alla marknader, inte minst på elmarknaden vid val av elleverantör, sägs det. Elanvändarna bör därför ges förbättrade möjligheter att jämföra de priser som elleverantörerna tillämpar när det gäller att hantera kvotplikten. Detta är angeläget när möjligheten att frivilligt hantera kvotplikten blir aktuell avseende år 2004. Behovet av att få tillgång till sådan information är särskilt stort för elanvändare med en mindre förbrukning av el, t.ex. privatpersoner som bor i villor eller lägenheter samt småföretagare. Det finns för närvarande ingen offentlig redovisning över vilka ersättningar elleverantörerna tar ut av elanvändarna. Energimyndighetens offentliggörande av vilka ersättningar som elleverantörerna tillämpar kan ske genom att myndigheten publicerar sådan information på sin hemsida eller



på annat sätt offentliggör uppgifterna. En bestämmelse om anmälningsskyldigheten bör enligt regeringen tas in i det kapitel i lagen om elcertifikat som behandlar tillsyn m.m. (6 kap.).

Närmare föreskrifter om vid vilka tidpunkter leverantörerna skall göra anmälningar och vilka uppgifter som skall lämnas i anmälningarna kommer att meddelas av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten. Utgångspunkten bör vara att anmälningarna skall göras kvartalsvis och att anmälan skall omfatta den totala ersättning som elleverantören tar ut av kunden. Den anmälda ersättningen skall därför inkludera elcertifikatskostnad, eventuella påslag och mervärdesskatt, så att jämförelser mellan olika leverantörers debitering blir möjliga att göra. Regeringens bedömning är att anmälningsskyldigheten inte kommer att ställa några omfattande krav på företagens administration och att företagens kostnader för rapporteringen kommer att bli begränsade. Energimyndighetens ansvar för elmarknadens funktioner har under de senaste åren förstärkts. Myndigheten har också givits en mer operativ roll som expertmyndighet avseende elhandelsfrågor. Vidare har Energimyndigheten uppgiften att informera om elcertifikatssystemet och följa utvecklingen på elcertifikatsmarknaden. Myndigheten hanterar också flera administrativa uppgifter i elcertifikatssystemet. Regeringen anser att den nya uppgiften att svara för information om den ersättning elleverantörerna tar ut för att hantera kvotplikten åt elanvändarna ligger naturligt inom ramen för Energimyndighetens ansvar. Hanteringen av anmälningarna och offentliggörandet av ersättningarna bedöms inte bli omfattande och bör därför kunna ske inom ramen för myndighetens nuvarande resurser.

## **Motionerna**

I motion 2003/04:N9 (m) yrkas avslag på propositionen i dess helhet, dvs. således även på förslaget om information om elleverantörernas ersättningar. Någon särskild motivering avseende denna del lämnas dock inte i motionen.

Riksdagen bör göra ett tillkännagivande om att elräkningarna skall vara överskådliga för konsumenterna, anför det i motion 2003/04:N7 (kd). Motionärerna erinrar om att Kristdemokraterna vid elcertifikatssystemets införande ansåg att det var förenat med en rad osäkerheter kring vilka kostnaderna skulle bli för konsumenterna. De menar att allt pekade på att systemet skulle bli onödigt dyrt för konsumenterna i förhållande till miljönyttan, och de hävdar att den nu aktuella propositionen med önskvärd tydlighet visar att så också blev fallet. Elpriset är alltför sammansatt och svårbegripligt för den enskilde elkonsumenten, och elräkningen är i allmänhet mycket svår att förstå, vilket gör det svårt för de enskilda hushållen att överblicka och påverka sina elkostnader, anför motionärerna. De anser att riksdagen skall anmoda regeringen att ge Konsumentverket i uppdrag att verka för att elfakturor skall göras begripliga för konsumenterna, varigenom konsumenterna också ges möjlighet att agera mer aktivt i syfte att spara el.

### **Vissa kompletterande uppgifter**

I Energimyndighetens tidigare nämnda uppdrag ingår, under rubriken Villkor för konsumenten (etapp 2), att Energimyndigheten bör kartlägga och analysera hur konsumentpriserna på elcertifikat utvecklats. Myndigheten bör bedöma om det behövs kompletterande åtgärder för att förbättra konsumentens villkor och information vad avser elcertifikatssystemet. Fakturans roll som informationsbärare för kunden bör särskilt belysas. Resultat från arbetet med kvotpliktens utformning bör därvid vara en viktig utgångspunkt (se avsnitt i det följande om kvotens utveckling över tiden).

### **Utskottets ställningstagande**

Utskottet välkomnar regeringens förslag om att elleverantörerna skall åläggas att till Energimyndigheten anmäla den ersättning de tar ut av mindre elförbrukare för att hantera kvotplikten åt dem samt att dessa ersättningar skall offentliggöras. För att en marknad skall kunna fungera effektivt är det nödvändigt att kunderna har tillgång till jämförbara priser. Först då går det att jämföra en leverantör med en annan.

Enligt vad utskottet erfarit kan de avgifter elleverantörerna tar ut variera relativt kraftigt. Vid årsskiftet 2003/04 redovisades i ett program i Sveriges radio överslagsmässiga beräkningar av konsumenternas kostnader för elcertifikatssystemet år 2004, baserade på olika antaganden avseende priser och kvotpliktig förbrukning. Enligt dessa beräkningar skulle knappt hälften av de totala kostnaderna, som beräknades till ca 3,5 miljarder kronor, komma att gå till de producenter som skall stödjas av elcertifikatssystemet, en femtedel till skatter och drygt en tredjedel till elleverantörerna. Utskottet vill inte tillmäta dessa schabloniserade uppgifter alltför stor betydelse i sig. Samtidigt anser utskottet att det är utomordentligt viktigt för allmänhetens tilltro till elmarknaden och dess funktion att ett system som har till syfte att främja produktion av förnybar el också verkligen gör detta – utan att kringkostnaderna blir onödigt höga. Enligt utskottets mening hör den här berörda frågan naturligt hemma i Energimyndighetens uppdrag, och utskottet utgår från att den kommer att behandlas där. En redovisning av hur det faktiska utfallet har blivit bör – inom ramen för Energimyndighetens uppdrag – lämnas så snart som möjligt. I en sådan redovisning vore det önskvärt att få ett underlag för en analys av om konsumenternas ersättningar till elleverantörerna ligger på en rimlig nivå.

Frågan om hur elräkningarna skall kunna bli överskådliga för konsumenterna tas upp i motion 2003/04:N7 (kd). Utskottet känner stor sympati för de tankegångar som förs fram i motionen och menar att det finns en hel del kvar att göra på området för olika aktörer. Som redovisats innefattar Energimyndighetens uppdrag ett särskilt avsnitt som avser villkor för konsumenten, i vilket ingår att speciellt belysa fakturans roll som informationsbärare för kunden. Något behov av ett ytterligare uppdrag till Konsumentverket, vilket förordas i den nämnda motionen, kan utskottet därför inte se.

Med det anförda tillstyrker utskottet propositionen i här aktuell del. Motion 2003/04:N9 (m), i vilken propositionen – utan särskild motivering – avvisas, avstyrks samtidigt i motsvarande del. Även motion 2003/04:N7 (kd), som i sak kan anses tillgodosedd, avstyrks.

## Elintensiv industri

### Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden om en utökning av kretsen av elintensiva industrier som omfattas av undantaget från kvotplikten. Ställningstagande i denna fråga bör anstå till översynen av elcertifikatssystemet som skall ske i samband med kontrollstationen för klimatpolitiken senare under år 2004. Jämför reservation 4 (kd) och särskilt yttrande 2 (m, fp).

### Propositionen

Regeringen gör bedömningen att det inte är lämpligt att nu utöka kretsen av elintensiva industrier som omfattas av undantaget från kvotplikten. Denna fråga bör behandlas i den kommande översynen av elcertifikatssystemet, vilken är planerad att göras i samband med 2004 års kontrollstation för klimatpolitiken. Vid översynen kan då en helhetsbedömning av den internationellt konkurrensutsatta industrins villkor göras.

Om undantaget från kvotplikten nu skulle utökas, innan ett förslag till utformning av regler för nedsättning av skatt på energi är framlagt, skulle detta kunna skapa osäkerhet både för den elintensiva industrin och för de aktörer som skall hantera kvotplikten, anser regeringen. En utökning av undantaget från kvotplikten fr.o.m. beräkningsåret 2004 skulle kunna medföra att förutsättningarna för den elintensiva industrin skulle ändras både år 2004 och år 2005. Det är angeläget att ett långsiktigt hållbart system för undantag från kvotplikten skapas, så att den elintensiva industrin får stabila förutsättningar. Regeringen anser det därför lämpligt att avvakta den fortsatta beredningen av Skattenedsättningskommitténs betänkande Svåra skatter! (SOU 2003:38). Regeringens bedömning är vidare att det är väsentligt att hålla elcertifikatssystemet så stabilt som möjligt under systemets inledande fas och att ge samtliga aktörer rimliga möjligheter att förutse utvecklingen över tiden.

### Motionerna

I två motioner – 2003/04:N7 (kd) och 2003/04:Sk401 (kd) – begärs, med likartade motiveringar, att regeringen skall återkomma med förslag om lagstiftning som innebär att växthusnäringen undantas från kvotplikt i elcertifikatssystemet. I ett flertal statliga utredningar har slagits fast att växthusodlingen är en mycket energiintensiv näringsgren som är utsatt för en stark

internationell konkurrens, framhåller motionärerna och påpekar att energikostnaden i de flesta växthusföretag enligt Skattnedsättningskommitténs beräkningar (SOU 2003:3) ligger på 15–30 % av produktionsvärdet. Motionärerna anser vidare att EU:s rådsdirektiv (2003/96/EG) ger stöd för att undanta växthusnäringen från kvotplikten inom elcertifikatssystemet.

## **Vissa kompletterande uppgifter**

### *Översyn av elcertifikatssystemet*

I Energimyndighetens uppdrag om översyn av elcertifikatssystemet ingår, under rubriken Den elintensiva industrins undantag från kvotplikt (etapp 1), att Energimyndigheten bör göra en helhetsbedömning av den internationellt konkurrensutsatta elintensiva industrins kvotplikt och lämna förslag till lämpliga undantagsregler för den elintensiva industrins kvotplikt. Reglerna bör ta hänsyn till rådets direktiv om energibeskattnings (2003/96/EG; artikel 17 om nedsättning av energiskatt för energiintensiv industri) och det förslag om definition av elintensiva företag som framläggs i departementspromemorian Förslag till program för energieffektivisering i energiintensiva företag (Ds 2003:51). Undantagsreglerna bör beakta behovet av att över tiden förutse hur stor andel av den totala elförbrukningen som kommer att undantas kvotplikt.

### *Kontrollstationen för klimatpolitiken*

Regeringen gav i mars 2003 i uppdrag till Naturvårdsverket och Energimyndigheten att gemensamt utarbeta underlag inför utvärderingen av klimatpolitiken vid kontrollstationen år 2004. Arbetet skall göras i samarbete med Statskontoret, Statens institut för kommunikationsanalys, Konjunkturinstitutet och andra berörda myndigheter. I uppdraget ingår att utveckla en ny projektion för utsläppen av växthusgaser och att genomföra en utvärdering av nuvarande styrmedel och åtgärder med avseende på kostnader, effekter på utsläpp och konsekvenser för andra samhällsmål. Med utgångspunkt i den nämnda projektionen och de bedömningar myndigheterna gör av möjligheterna att med nuvarande åtgärder och styrmedel nå delmålet för perioden 2008–2012, skall myndigheterna vid behov bedöma effekter för miljön, kostnader och samhällsekonomiska konsekvenser av ytterligare utökade kostnadseffektiva åtgärder för att nå delmålet. Vidare skall myndigheterna kartlägga nya kunskaper om klimatproblemet och analysera ekonomiska och miljömässiga effekter av att integrera mekanismerna i delmålet för perioden 2008–2012. Uppdraget skall redovisas senast den 30 juni 2004.

### *Effekter på den energiintensiva industrins konkurrenskraft av klimatpolitiska beslut*

Regeringen gav i december 2003 i uppdrag åt Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) att analysera effekterna på den svenska energiintensiva industrins konkurrenskraft vid införande av klimatpolitiska beslut. Analysen skall i

första hand fokusera på de branscher som omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter. Uppdraget består av två delar, dels en kvalitativ analys, dels metodutveckling och simulering. Samråd bör ske med Naturvårdsverket och Energimyndigheten med avseende på deras nyssnämnda uppdrag inför utvärderingen av klimatpolitiken vid kontrollstationen år 2004. Uppdraget skall redovisas senast den 30 juni 2004.

### *Skattenedsättningskommitténs betänkande*

I propositionen sägs, som nämnts, att det är angeläget att den elintensiva industrin får stabila förutsättningar och att den pågående beredningen av Skattenedsättningskommitténs betänkande är av betydelse i det sammanhanget. Enligt uppgift är en proposition med anledning av Skattenedsättningskommitténs förslag planerad till augusti 2004.

### **Utskottets ställningstagande**

Utskottet delar regeringens åsikt att det inte är lämpligt att nu göra några förändringar vad avser den krets av elintensiva industrier som omfattas av undantaget från kvotplikten. Ställningstagande i denna fråga bör anstå till översynen av elcertifikatssystemet som skall ske i samband med kontrollstationen för klimatpolitiken senare under år 2004. Energimyndigheten skall, som nämnts, redovisa en helhetsbedömning av den internationellt konkurrensutsatta elintensiva industrins kvotplikt och lämna förslag till lämpliga undantagsregler för den elintensiva industrins kvotplikt senast den 1 maj 2004. I detta sammanhang vill utskottet framhålla vikten av att eventuellt förändrade undantagsregler får en ändamålsenlig och entydig utformning, så att exempelvis inte gränsdragningsproblem mellan företag inom olika näringsgrenar skall behöva uppstå.

Med det anförda avstyrker utskottet de båda här aktuella yrkandena i motionerna 2003/04:N7 (kd) och 2003/04:Sk401 (kd), i vilka föreslås att växt-husnäringen skall undantas från kvotplikt.

## **Kvotens utveckling över tiden**

### **Utskottets förslag i korthet**

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden rörande kvotnivåer och kvotpliktsavgifter i elcertifikatssystemet. Utskottet kan inte se någon anledning att nu göra några ändringar i dessa båda hänseenden. Båda områdena omfattas av Energimyndighetens uppdrag, som skall redovisas i två omgångar senare under år 2004. Jämför reservation 5 (mp) och särskilt yttrande 3 (m, fp).

## Propositionen

Regeringen redovisar i propositionen sin bedömning att kvotplikten inte bör ändras inför år 2004. Torvens nya ställning som ett certifikatberättigande bränsle i kraftvärmeverk påverkar inte påtagligt den tidigare fastställda kvotnivån för beräkningsåret 2004. I den översyn av elcertifikatssystemet som planeras ske under år 2004 bör dock torvens inträde i detta system särskilt beaktas när kvotnivåerna för år 2005 och framåt fastställs.

Den nu gällande kvotnivån grundar sig på beräkningar utifrån målet om en ökning av användningen av el från förnybara energikällor med 10 TWh från 2002 års nivå till år 2010. Kvotplikten är det krav som ställs på de kvotpliktiga att inneha ett visst antal elcertifikat på sitt certifikatkonto den 1 april varje år för att undvika att påföras en kvotpliktsavgift. Kvotpliktsnivån lades fast för perioden 2003–2010 genom riksdagens beslut om att införa elcertifikatssystemet. Torvutredningen har gjort bedömningar av nuvarande och planerad torvanvändning i kraftvärmeanläggningar. Under år 2002 producerades ca 0,1 TWh el i kraftvärmeanläggningar. Utredningen bedömde att elproduktionen från torv skulle öka till ca 0,2 TWh år 2003 om torven skulle omfattas av elcertifikatssystemet. Utgående från utredningens bedömning och från tidpunkten för ikraftträdande av det här aktuella förslaget – den 1 april 2004 – bedömer regeringen att tillskottet till den certifikatberättigande elproduktionen i kraftvärmeverk för år 2004 kan förväntas uppgå till ca 0,2 TWh. Det nu aktuella förslaget om att elproduktion som sker med torv i kraftvärmeverk skall vara certifikatberättigande bedöms inte påtagligt påverka beräkningsunderlaget för kvotplikten för år 2004. Regeringen anser, i likhet med Svensk Energi m.fl., att det är viktigt för elcertifikatssystemets stabilitet och tillförlitlighet att kvotnivån fastställs för en längre tidsperiod. En känd och stabil kvotnivå medför att elproducenterna och de som hanterar kvotplikten har möjlighet att förutse kvotpliktens utveckling över tiden och att agera efter givna förutsättningar. En översyn av elcertifikatssystemet och kvotnivåerna skall, som tidigare nämnts, äga rum år 2004. Det finns starka skäl som talar för att avvakta med förändringar av kvotnivåerna m.m. tills denna översyn har genomförts. Regeringens bedömning är därför att kvotnivåerna inte bör ändras inför år 2004.

Målet om att öka produktionen av el med förnybara energikällor med 10 TWh till år 2010 står fast. Kvoten bör därför fr.o.m. beräkningsåret 2005 ökas med den beräknade elproduktionsvolym som torven beräknas medföra. Som tidigare sagts avser regeringen att göra en översyn av elcertifikatssystemet i samband med kontrollstationen för klimatpolitiken år 2004. I denna översyn skall en första utvärdering av systemets funktion och effekter göras, och det nationella målet för el producerad med förnybara energikällor skall utvärderas. Vidare skall en helhetsbedömning av den internationellt konkurrensutsatta elintensiva industrins kvotplikt då göras. I översynen bör ingå att värdera både de långsiktiga effekterna av att torv är ett certifikatberättigande bränsle och vilken nivå på torvanvändningen som bör inkluderas när kvotnivåerna för år 2005 och framåt fastställs.

## Motionen

I motion 2003/04:N319 (mp) föreslås tillkännagivanden om kvotnivåer och om kvotpliktsavgifter i elcertifikatssystemet. Det är positivt att regeringen och riksdagen säger sig vilja öka takten i utbyggnaden av förnybar el genom elcertifikatssystemet, men tyvärr är ambitionsnivån alldeles för låg, säger motionären. Han befarar att såväl vindkraft som solenergi med gällande kvoter och kvotpliktsavgifter kommer att få svårt att hävda sig och att resultatet kommer att bli bränslebyten i befintliga kraftverk men få nya produktionsanläggningar. Kvotnivån i elcertifikatssystemet ligger väsentligt under de krav som ställs av EU genom det tidigare nämnda RES-direktivet, påpekar motionären och uppger att EG-direktivet för Sveriges del innebär krav på en ökning av årsproduktionen av el från förnybara energikällor med ca 25 TWh. Kvoterna i elcertifikatssystemet ligger runt hälften av detta. Målet när det gäller utbyggnad av förnybar el i Sverige måste självklart stå i samklang med EU:s krav, varför en uppgradering av kvoterna till en nivå som motsvarar EG-direktivet måste göras snarast, säger motionären. Han menar att även priset på elcertifikaten måste ligga så högt att investeringar blir lönsamma. Ett sätt att åstadkomma detta är genom höjda kvotpliktsavgifter, varför regeringen måste anmodas att tillse att det sker en översyn av kvotnivåer och kvotpliktsavgifter i elcertifikatssystemet, anför motionären.

## Vissa kompletterande uppgifter

### *Tidigare riksdagsbehandling*

Riksdagen avslög våren 2003 identiska motionsyrkanden från samma motionär som i den här aktuella motionen 2003/04:N319 (mp). Utskottet anförde beträffande höjden på kvotnivåerna (bet. 2002/03:NU6 s. 46) att de förslag som regeringen lade fram var väl avvägda. Utskottet erinrade om att regeringen avsåg att noga följa systemets utveckling och dess effekter på produktionen av förnybar el. Regeringen hade aviserat att en översyn av kvotnivåerna skall göras vartannat år med start år 2004, varvid omprövningen år 2004 skulle komma att avse åren 2006–2010. Utskottet påminde också om att år 2004 skall, vilket kan få betydelse för utvärderingen, genomföras en uppföljning av klimatpolitiken. I samband med dessa omprövningar kommer möjligheten till en höjning av ambitionsnivån att övervägas, med syfte att öka ambitionen i införandet av förnybara energikällor, främst vindkraft, anförde utskottet. När det gällde nivån på kvotpliktsavgifterna hänvisade utskottet (bet. 2002/03:NU6 s. 49) till att regeringen avsåg att noga följa de för åren 2004 och 2005 föreslagna pristakens prisstyrande inverkan. I samband med den tidigare nämnda, planerade omprövningen av kvotens storlek år 2004 kommer regeringen att överväga behovet av en förlängning och eventuell förändring av takets utformning, anförde utskottet. I en reservation (mp) förordades att regeringen skyndsamt skulle återkomma med förslag om höjda kvotnivåer. I ytterligare en reservation (mp) föreslogs att regeringen skulle

anmodas att omedelbart se över de föreslagna kvotpliktsavgifterna och snarast möjligt genomföra de justeringar som krävs för att investeringar skall komma i gång.

### *Energimyndighetens uppdrag*

I Energimyndighetens uppdrag erinras om att regeringen våren 2003 i propositionen om elcertifikat för att främja förnybara energikällor gjorde bedömningen att en översyn av de framtida kvotnivåerna bör göras vartannat år med start år 2004. Den första översynen avsågs göras i samband med kontrollstationen för klimatpolitiken år 2004.

Under rubriken De framtida kvotnivåerna (etapp 2) i Energimyndighetens uppdrag sägs nu att regeringens bedömning i den nyssnämnda propositionen var att möjligheten till en höjning av ambitionsnivån i elcertifikatssystemet skall övervägas. Vid en positiv utveckling av systemet skulle en lämplig justering av målet kunna vara att öka den förnybara elproduktionen från 10 TWh till år 2010 till 15 TWh till år 2012. Energimyndigheten bör bedöma om det finns förutsättningar att kunna öka ambitionsnivån i elcertifikatssystemet. En analys bör ske av hur systemet bör utvecklas över tiden om ambitionsnivån förändras, bl.a. vad avser kvotnivåer och certifikatberättigande energikällor. Energimyndigheten bör vidare bedöma det framtida stödbehovet för de förnybara energikällor som för närvarande ingår i elcertifikatssystemet. Energimyndigheten bör också analysera olika scenarier för elcertifikatssystemets utveckling efter den fastlagda kvotperioden.

I Energimyndighetens uppdrag konstateras vidare under rubriken Kvotpliktsavgiftens utformning (etapp 1) att kvotpliktsavgiften har ett tak under åren 2003 och 2004. I propositionen om elcertifikat för att främja förnybara energikällor angavs att takets prisstyrande inverkan nog skulle följas, och att också behovet av en förlängning och förändring av takets utformning skulle övervägas vid översynen år 2004. Energimyndigheten ges nu i uppdrag att analysera om taket har prisstyrande effekter på prisbildningen av elcertifikat. En redovisning bör ske av de långsiktiga effekterna av ett tak för kvotpliktsavgiften. Takets prisstyrande inverkan bör också analyseras i relation till framtida elprisutveckling och produktionskostnader. Energimyndigheten bör vidare belysa alternativa modeller för kvotpliktsavgiftens utformning som minskar risken för påverkan på prisbildningen men som ändå behåller kvotpliktsavgiftens incitament. I uppdraget ingår också att belysa om kvotpliktsavgiften kan konstrueras annorlunda för att ytterligare stimulera investeringar i förnybar elproduktion.

Beträffande Vindkraft (etapp 2) sägs att Energimyndigheten bör göra en första analys av vilka effekter elcertifikatssystemet har fått för vindkraftens utveckling i Sverige, i relation till det fastställda planeringsmålet. Analysen bör omfatta en fördjupad kartläggning av de ekonomiska villkoren för befintliga vindkraftsanläggningar och förutsättningarna för framtida utbyggnad. En analys av vindkraftens specifika förutsättningar i jämförelse med övriga förnybara energikällor inom elcertifikatssystemet bör också ske, t.ex. vad gäller



frågan om huruvida oprövad teknik medför större risker eller frågan om huruvida finansieringen av vissa projekt möter särskilda svårigheter. Baserat på erhållna resultat och utifrån övriga insatser inom vindkraftsområdet som Energimyndigheten administrerar bör förslag lämnas om eventuella ytterligare kompletterande insatser som bedöms relevanta.

### **Utskottets ställningstagande**

Utskottet kan inte se någon anledning att nu göra några ändringar i elcertifikatssystemet avseende vare sig kvotnivåer eller kvotpliktsavgifter. Båda områdena omfattas av Energimyndighetens uppdrag, som skall redovisas i två omgångar senare under år 2004. Därmed avstyrks motion 2003/04:N319 (mp) i berörda delar.

## Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

- 1. Torv som certifikatberättigande bränsle, punkt 1 (m, fp, mp)**  
av Per Bill (m), Ingegerd Saarinen (mp), Eva Flyborg (fp), Ulla Löfgren (m), Anne-Marie Pålsson (m) och Nyamko Sabuni (fp).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

1. Riksdagen avslår regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat såvitt avser 1 kap. 1 och 2 §§ och 2 kap. 1 a och 5 §§ och tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 1. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:N8, 2003/04:N9 yrkandena 1 i denna del och 2, 2003/04:N10 och 2003/04:N11 och avslår proposition 2003/04:42 i denna del.

### *Ställningstagande*

Vi anser – i likhet med vad som anförs i motionerna 2003/04:N9 (m), 2003/04:N10 (fp) och 2003/04:N11 (mp) – att torv inte bör ingå i elcertifikatssystemet och att riksdagen således bör avslå det här aktuella förslaget. Skälet för detta ställningstagande är, som anges i de tre motionerna, att torv är ett fossilt, koldioxidemitterande bränsle. Torv klassificeras av EU, FN:s klimatpanel och OECD som ett fossilt bränsle.

Utskottsmajoritetens försök att utifrån miljömässiga skäl förorda att torv skall vara elcertifikatsberättigande – genom att kolanvändningen i kraftvärmeverken annars skulle öka – finner vi krystat.

Ytterligare en omständighet som talar mot att särskilt främja torv som bränsle genom att göra den elcertifikatsberättigande är de effekter som kan uppstå i de berörda våtmarkerna. Detta är en fråga som regeringen inte har ägnat tillbörlig uppmärksamhet. Riksdagen bör därför anmoda regeringen att göra en översyn av skyddet för våtmarker vid torvbrytning.

Med det anförda avstyrker vi förslaget om att torv skall bli elcertifikatsberättigande. Därmed blir de nämnda motionerna tillgodosedda i berörda delar och tillstyrks. Även motion 2003/04:N8 (v) blir tillgodosedd.

## **2. Information om elleverantörernas ersättningar, m.m., punkt 2 (m, fp)**

av Per Bill (m), Eva Flyborg (fp), Ulla Löfgren (m), Anne-Marie Pålsson (m) och Nyamko Sabuni (fp).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

2. Riksdagen avslår regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat i den mån det inte omfattas av utskottets förslag i det föregående. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:N9 yrkande 1 i denna del och avslår proposition 2003/04:42 i denna del och motion 2003/04:N7 yrkande 1.

### *Ställningstagande*

Vi anser – i linje med vad som föreslås i motion 2003/04:N9 (m) – att propositionen bör avslås även i denna del.

Med det anförda avstyrker vi propositionen i här aktuell del och tillstyrker motion 2003/04:N9 (m) i motsvarande del. Motion 2003/04:N7 (kd) avstyrks samtidigt i berörd del.

## **3. Information om elleverantörernas ersättningar, m.m., punkt 2 (kd)**

av Maria Larsson (kd).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat i den mån det inte omfattas av utskottets förslag i det föregående och tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 3. Därmed bifaller riksdagen proposition 2003/04:42 i denna del och motion 2003/04:N7 yrkande 1 och avslår motion 2003/04:N9 yrkande 1 i denna del.

### *Ställningstagande*

Jag vill inledningsvis erinra om den synpunkt som Kristdemokraterna framförde våren 2003, i samband med beslutet om införande av elcertifikatssystemet, om att systemet var förenat med en rad osäkerheter kring vilka kostnaderna skulle bli för konsumenterna. Allt pekade då på att systemet skulle bli onödigt dyrt för konsumenterna i förhållande till miljönyttan. Den nu aktuella propositionen visar med önskvärd tydlighet att så också blev fallet.

Jag anser vidare – i likhet med vad som anförs i motion 2003/04:N7 (kd) – att elpriset har kommit att bli alltför sammansatt och svårbegripligt för den enskilde elkonsumenten. Elräkningen är i allmänhet mycket svår att förstå, vilket gör det svårt för de enskilda hushållen att överblicka och påverka sina elkostnader. En elräkning består av elbolagets rörliga och fasta elavgift, vilka tillsammans i allmänhet utgör strax över en tredjedel av det totala priset. Elkonsumenten betalar också en nätavgift till nätföretaget som distribuerar elen, en avgift som utgör cirka en fjärdedel av det totala priset. Även elskatten redovisas på fakturan. Enligt det nu aktuella förslaget skall också kostnaden för hanteringen av elcertifikaten redovisas. Slutligen skall det totala beloppet mervärdebeskattas med 25 %, vilket alltså innebär att 20 % av beloppet på fakturan är mervärdesskatt. Totalt sett utgörs nästan hälften av konsumentens kostnader för elförbrukning av skatter eller avgifter till staten, vilket i sig är orimligt. Jag anser att riksdagen skall anmoda regeringen att ge Konsumentverket i uppdrag att tillse hur elfakturor skall kunna göras begripliga för konsumenterna. Då kan också konsumenterna agera mer aktivt i syfte att spara el.

Riksdagen bör alltså genom ett tillkännagivande anmoda regeringen att vidta åtgärder i enlighet med vad som här har anförts. Samtidigt bör riksdagen besluta om den lagändring som regeringen har föreslagit. Med detta tillstyrks motion 2003/04:N7 (kd) i här aktuell del och propositionen i berörd del, medan motion 2003/04:N9 (m) avstyrks i motsvarande del.

#### **4. Elintensiv industri, punkt 3 (kd)**

av Maria Larsson (kd).

##### *Förslag till riksdagsbeslut*

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 4. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Sk401 yrkande 4 och 2003/04:N7 yrkande 2.

##### *Ställningstagande*

Jag vill inledningsvis erinra om att Kristdemokraterna motsatte sig införandet av elcertifikatssystemet våren 2003. Vårt ställningstagande var motiverat bl.a. av det faktum att det var ett illa genomtänkt och plotttigt system. Utformningen av de undantag som gjordes för den elintensiva industrin präglades av ett stort inslag av godtycke. Det system för undantag som regeringen har valt riskerar att utsätta företag som inte omfattas av undantag, men som när det gäller elintensitet har likartade villkor som de branscher som för närvarande omfattas av undantag, för orimliga konkurrensproblem. Exempel på företag som för närvarande inte omfattas av undantag men som enligt min mening borde göra det är smidesföretagen och växthusnäringen.

Jag anser sålunda – i likhet med vad som anförs i de båda motionerna 2003/04:N7 (kd) och 2003/04:Sk401 (kd) – att den bedömning som regeringen gör att det i nuläget inte bör ske någon utökning av den grupp av industrier som betraktas som elintensiva och därmed befriade från kvotplikt är felaktig. Enligt min mening bör riksdagen besluta om att även växthusnäringen skall inkluderas i undantaget. I ett flertal statliga utredningar har slagits fast att växthusodlingen är en mycket energiintensiv näringsgren som är utsatt för en stark internationell konkurrens. I de flesta växthusföretag ligger energikostnaden på 15–30 % av produktionsvärdet, enligt Skattnedläggningskommitténs beräkningar (SOU 2003:38). I vissa växthusföretag med speciell produktionsinriktning kan t.o.m. den totala energikostnaden, inklusive energiskatter, överstiga 50 % av de totala kostnaderna. Jag anser att EU:s rådsdirektiv (2003/96/EG) ger stöd för att undanta växthusnäringen från kvotplikten inom elcertifikatssystemet. Jag anser också att smidesföretagen bör omfattas av undantaget. Det är sannolikt att det finns ytterligare branscher och företag som bör omfattas av undantag. Energimyndighetens uppdrag på området, som skall redovisas senast den 1 maj 2004, bör kunna utgöra underlag för ett genomarbetat förslag om vilka företag som skall omfattas av undantag.

Riksdagen bör dock redan nu genom ett tillkännagivande anmoda regeringen att vidta åtgärder så att växthusnäringen och smidesföretagen så snart som möjligt undantas från kvotplikt. Därmed blir de nämnda motionerna tillgodosedda i berörda delar och tillstyrks.

## **5. Kvotens utveckling över tiden, punkt 4 (mp)**

av Ingegerd Saarinen (mp).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 5. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:N319 yrkandena 2 och 3.

### *Ställningstagande*

Jag intar samma ståndpunkt i de frågor som tas upp i motion 2003/04:N319 (mp) och som rör kvotnivåerna och kvotpliktsavgifterna i elcertifikatssystemet som jag gjorde våren 2003 då riksdagen fattade beslut om införande av detta system (bet. 2003/04:NU6 reservationerna 7 och 8). Miljöpartiet har hela tiden framhållit att de kvotnivåer som gäller i elcertifikatssystemet ligger väsentligt under de krav som ställs i det aktuella EG-direktivet. Målet för utbyggnad av förnybar el i Sverige bör vara avsevärt högre än regeringens mål. Riksdagen bör anmoda regeringen att skyndsamt återkomma med förslag om höjda kvotnivåer.

När det gäller kvotpliktsavgifterna måste dessa ligga på en nivå som gör investeringar lönsamma. Det är mycket tveksamt om detta är fallet med de nu gällande avgifterna. Riksdagen bör därför anmoda regeringen att omedelbart se över kvotpliktsavgifterna och snarast möjligt genomföra de justeringar som krävs för att investeringar skall komma i gång.

Med ett tillkännagivande av riksdagen av här angiven innebörd blir den nämnda motionen tillgodosedd i berörda delar och tillstyrks.

## Särskilda yttranden

Utskottets beredning av ärendet har föranlett följande särskilda yttranden. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

### 1. Information om elleverantörernas ersättningar, m.m., punkt 2 (m, fp)

Per Bill (m), Eva Flyborg (fp), Ulla Löfgren (m), Anne-Marie Pålsson (m) och Nyamko Sabuni (fp) anför:

Vi vill i detta sammanhang påpeka att vi känner sympati för de synpunkter som förs fram i motion 2003/04:N7 (kd) om hur elräkningarna skall kunna bli överskådliga för konsumenterna. Att kunderna får en rak, enkel och klar information på sina elfakturor är av yttersta vikt för tilltron till elmarknaden och till dess funktion.

### 2. Elintensiv industri, punkt 3 (m, fp)

Per Bill (m), Eva Flyborg (fp), Ulla Löfgren (m), Anne-Marie Pålsson (m) och Nyamko Sabuni (fp) anför:

Vi vill erinra om att företrädarna för Moderata samlingspartiet och Folkpartiet motsatte sig införandet av elcertifikatssystemet våren 2003. Vi avstår därför nu från att ha synpunkter på utformningen av detta system när det gäller undantagsreglerna för den elintensiva industrin och deltar sålunda inte i utskottets beslut avseende punkt 3 om elintensiv industri.

Vi vill dock notera att undantagsreglerna för den elintensiva industrin vad avser kvotplikten rymmer ett stort inslag av godtycke. Det är viktigt för den allmänna tilltron hos industrin att regler för undantag är förankrade i de verkliga förhållandena och att de är enkla och entydiga. Så är uppenbart inte fallet med de nu gällande reglerna. Godtycket i dessa har framkommit med all önskvärd tydlighet vid en uppvaktning hos utskottet från företrädare för smidesföretagen och i skrivelser avseende företaget Karlshamns AB.

### 3. Kvotens utveckling över tiden, punkt 4 (m, fp)

Per Bill (m), Eva Flyborg (fp), Ulla Löfgren (m), Anne-Marie Pålsson (m) och Nyamko Sabuni (fp) anför:

Vi vill erinra om att företrädarna för Moderata samlingspartiet och Folkpartiet motsatte sig införandet av elcertifikatssystemet våren 2003. Vi avstår därför nu från att ha synpunkter på utformningen av detta system när det gäller kvotnivåer och kvotpliktsavgifter och deltar följaktligen inte i utskottets beslut avseende punkt 4 om kvotens utveckling över tiden.

BILAGA 1

## Förteckning över behandlade förslag

### Propositionen

*Proposition 2003/04:42 Torv och elcertifikat:*

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat.

### Följdmotioner

*2003/04:N7 av Maria Larsson m.fl. (kd):*

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att elräkningarna skall kunna bli överskådliga för konsumenterna.
2. Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag på lagstiftning som innebär att växthusnäringen undantas från kvotplikt i elcertifikatssystemet.

*2003/04:N8 av Kjell-Erik Karlsson m.fl. (v):*

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att torv inte bör ingå i systemet för elcertifikat då torv enligt Kyoto-protokollet är klassat som fossilt bränsle.

*2003/04:N9 av Per Bill m.fl. (m):*

1. Riksdagen avslår regeringens proposition 2003/04:42 angående torv och elcertifikat.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en översyn av skyddet för våtmarker vid torvbrytning.

*2003/04:N10 av Eva Flyborg m.fl. (fp):*

Riksdagen avslår regeringens förslag att torv skall bli ett certifikatberättigande bränsle när den används för elproduktion i kraftvärmeverk.

*2003/04:N11 av Ingegerd Saarinen (mp):*

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att torv inte bör ingå i systemet för elcertifikat.



## Motioner från allmänna motionstiden hösten 2003

*2003/04:Sk401 av Sven Gunnar Persson m.fl. (kd):*

4. Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag på lagstiftning som innebär att växthusnäringen undantas från kvotplikt vad avser den från den 1 maj 2003 införda elcertifikatsavgiften.

*2003/04:N319 av Lars Ångström (mp):*

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kvotnivåer i det föreslagna systemet med gröna elcertifikat.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om nivån på sanktionerna i det föreslagna systemet med gröna elcertifikat.

BILAGA 2

## Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (2003:113)  
om elcertifikat

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2003:113) om elcertifikat  
*dels* att 1 kap. 1 och 2 §§, 2 kap. 5 § och 6 kap. 15 § skall ha följande lydelse,  
*dels* att punkt 3 i övergångsbestämmelserna skall ha följande lydelse,  
*dels* att det i lagen skall införas två nya paragrafer, 2 kap. 1 a § och 6 kap. 10 a § av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***1 kap.**

## 1 §

Lagens ändamål är att främja produktion av elektricitet med användande av förnybara energikällor (förnybar el). I detta syfte innehåller lagen bestämmelser om dels en rätt för producenter av förnybar el att bli tilldelade elcertifikat av staten, dels en skyldighet för elanvändare att inneha elcertifikat i förhållande till sin förbrukning av el.

Lagens ändamål är att främja produktion av elektricitet med användande av förnybara energikällor *och torv* (förnybar el). I detta syfte innehåller lagen bestämmelser om dels en rätt för producenter av förnybar el att bli tilldelade elcertifikat av staten, dels en skyldighet för elanvändare att inneha elcertifikat i förhållande till sin förbrukning av el.

## 2 §

I denna lag används följande beteckningar med den betydelse som här anges:

- |  |   |
|--|---|
| <p>1. förnybar energikälla: <i>en energikälla som förnyas på naturlig väg,</i></p> | <p>1. förnybar energikälla: <i>vindkraft, solenergi, vågenergi, geotermisk energi, biobränslen och vattenkraft,</i></p> |
|--|---|
2. elcertifikat: ett av staten utfärdat bevis om att en megawattimme förnybar el har producerats med iakttagande av bestämmelserna i denna lag och i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen,
3. certifikatberättigad producent: en innehavare av en godkänd produktionsanläggning för förnybar el,
4. elleverantör: den som yrkesmässigt levererar el som har producerats av honom själv eller av någon annan,
5. kvotplikt: en elanvändares skyldighet att den 1 april varje år inneha elcertifikat i förhållande till sin förbrukning av el under det föregående kalenderåret (beräkningsåret), och
6. hantering av kvotplikt: att köpa elcertifikat, att ge in deklARATION till tillsynsmyndigheten och att den 1 april varje år inneha elcertifikat i förhållande till sin förbrukning av el under det föregående kalenderåret samt de övriga åtgärder som är förknippade med nämnda uppgifter.

**2 kap.***1 a §*

*Berättigad att bli tilldelad elcertifikat är även innehavaren av ett enligt 5 § godkänt kraftvärmeverk, där el produceras med användande av torv.*

## 5 §

Elcertifikat får bara tilldelas för produktion av förnybar el som sker i en produktionsanläggning som har godkänts av tillsynsmyndigheten.

Godkännande skall meddelas på skriftlig ansökan från anläggningens innehavare om anläggningen uppfyller kraven i 1 eller 2 § eller innehavaren medges rätt till tilldelning av elcertifikat enligt 3 § samt anläggningen har utrustning för sådan mätning och rapportering som anges i 4 § första stycket.

Godkännande skall meddelas på skriftlig ansökan från anläggningens innehavare om anläggningen uppfyller kraven i 1, 1 a eller 2 § eller innehavaren medges rätt till tilldelning av elcertifikat enligt 3 § samt anläggningen har utrustning för sådan mätning och rapportering som anges i 4 § första stycket.

**6 kap.***10 a §*

*Elleverantörer, som hanterar kvotplikten åt elanvändare som förbrukar mindre än 50 000 kilowattimmar el per år, skall fortlöpande till tillsynsmyndigheten anmäla de ersättningar de enligt 4 kap. 10 § tar ut av sådana elanvändare. Tillsynsmyndigheten skall offentliggöra information om de ersättningar som elleverantörerna tillämpar.*

## 15 §

En ansökan om godkännande enligt 2 kap. 5 §, en anmälan för registrering enligt 4 kap. 6 § och en deklARATION enligt 4 kap. 8 § samt därtill hörande handlingar får överföras elektroniskt på det sätt som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten föreskriver.

En ansökan om godkännande enligt 2 kap. 5 §, en anmälan för registrering enligt 4 kap. 6 §, en deklARATION enligt 4 kap. 8 § och en anmälan enligt 6 kap. 10 a § samt därtill hörande handlingar får överföras elektroniskt på det sätt som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten föreskriver.

---

3. Elleverantör som har gällande avtal med elanvändare som sträcker sig längre än till den 1 maj 2003 har rätt att av elanvändare vars kvotplikt leverantören hanterat ta ut kostnaden för att hantera kvotplikten i enlighet med 4 kap. 10 §.

3. Elleverantör som har gällande avtal med elanvändare som sträcker sig längre än till den 1 maj 2003 har rätt att av elanvändare vars kvotplikt leverantören hanterat ta ut kostnaden för att hantera kvotplikten i enlighet med 4 kap. 10 §. *Sådan elleverantör omfattas inte av anmälningskyldigheten enligt 6 kap. 10 a §.*

---

Denna lag träder i kraft den 1 april 2004.